

POSTANOWIENIE

Dnia 31 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosław Sadowski (przewodniczący)

SSN Paweł Księżak

SSN Oktawian Nawrot (sprawozdawca)

w sprawie z protestu T.M. przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

przy udziale Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej i Prokuratora Generalnego i Przewodniczącego Okręgowej Komisji Wyborczej nr [...] w N.

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 31 lipca 2020 r.

pozostawia protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

T.M., pismem z dnia 15 lipca 2020 r., wniósł protest wyborczy przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w 2020 r., zarzucając naruszenie art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 2 czerwca 2020 r. o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzanych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego. W uzasadnieniu wnoszący protest wskazał, że dnia 29 czerwca 2020 r. brak było możliwości pobrania zaświadczenia w Urzędzie Gminy w B. z uwagi na problemy techniczne. Następnie, w drodze na urlop do Włoch, wnoszący protest wykonał telefon do Konsulatu w M., gdzie uzyskał informację, że na całym terenie Włoch możliwe jest tylko głosowanie korespondencyjne. W ten sposób wnoszący protest pozbawiony został „możliwości

zagłosowania mimo gotowości do pojechania zarówno po zaświadczenie, jak i do obwodu komisji wyborczej za granicą”.

W odpowiedzi na protest, pismem z dnia 30 lipca 2020 r., Prokurator Generalny wyraził pogląd, iż protest należy pozostawić bez dalszego biegu z przyczyn formalnych.

Pismem z dnia 30 lipca 2020 r., Przewodniczący Okręgowej Komisji Wyborczej nr [...] w N., wyraził opinię, że podniesiony przez wnoszącego zarzut o braku możliwości uzyskania zaświadczenia o prawie do głosowania nie jest zasadny.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z normą art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 2 czerwca 2020 r. o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzanych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego (Dz.U. 2020, poz. 979, dalej: u.wyb.2020), wskazana ustawa określa zasady i tryb organizacji wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r., w związku z ogłoszonym stanem epidemii na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Stosownie do treści art. 1 ust. 2 u.wyb.2020 w zakresie nieuregulowanym w ustawie stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (t.j. Dz.U. 2019, poz. 684 ze zm., dalej: k.wyb.).

Zgodnie z normami art. 82 § 1 k.wyb. przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby może być wniesiony protest z powodu dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wynik wyborów (pkt 1) lub naruszenia przepisów Kodeksu wyborczego dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów mających wpływ na wynik wyborów (pkt 2).

Wnoszący protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty (art. 321 § 3 k.wyb.). Nieprzedstawienie

lub niewskazanie dowodów jest uchybieniem formalnym protestu wyborczego, które skutkuje pozostawieniem go bez dalszego biegu (art. 322 k.wyb.).

We wniesionym proteście wyborczym T.M. nie przedstawił ani nie wskazał żadnych dowodów uwiarygadniających naruszenie przepisów ustawy z dnia 2 czerwca 2020 r. o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzanych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego lub Kodeksu Wyborczego. W szczególności niewiarygodne jest twierdzenie o odmowie wydania zaświadczenia w Urzędzie Gminy w B. w dniu 29 czerwca 2020 r. z uwagi na problemy techniczne. Jak podkreślił w odpowiedzi na protest Przewodniczący Okręgowej Komisji Wyborczej nr [...] w N.: „Kwestia drugiej tury wyborów prezydenckich staje się aktualna w momencie dokonania przez Państwową Komisję Wyborczą obwieszczenia o wynikach głosowania w pierwszej turze. Dopiero bowiem wtedy wiadomym jest, że odbędzie się druga tura wyborów, która nie jest obowiązkowym elementem takich wyborów i konieczność jej przeprowadzenia zależy od wyników głosowania w pierwszej turze. Wyniki te ogłasza PKW. Obwieszczenia o wynikach głosowania i wyniku wyborów Prezydenta RP zarządzonych na dzień 28 czerwca 2020 r. Państwowa Komisja Wyborcza dokonała w dniu 30 czerwca 2020 r., a więc dzień po zgłoszeniu się autora protestu o wydanie zaświadczenia. Tak więc wydanie zaświadczenia w dniu 29 czerwca 2020 r. z uwagi na fakt, że nie potwierdzono w tym dniu oficjalnie o przeprowadzeniu drugiej tury wyborów, było niemożliwe”.

Jako dowód uwiarygodniający niedopełnienie obowiązków przez konsula wnoszący protest wskazał nagranie rozmowy z Konsulatem RP w M., znajdujące się w posiadaniu Konsulatu. Jak *expressis verbis* wskazał wnoszący protest, nagranie to dokonane miało zostać dnia 8 czerwca 2020 r. Nagranie to nie może więc być dowodem na uwiarygodnienie okoliczności, które miały miejsce w okresie udawania się przez wnoszącego protest na urlop, czyli – jak wynika z protestu wyborczego – najwcześniej 29 czerwca 2020 r. Wnoszący w żaden sposób nie uwiarygodnił więc niedopełnienia przez konsula obowiązku wynikającego z art. 6 ust. 2 u.wyb.2020 dotyczącego wysłania pakietu wyborczego do wyborcy wpisanego do spisu wyborców, który wyraził zamiar głosowania korespondencyjnego za granicą, w szczególności nie uwiarygodnił, że zrealizowana

została przesłanka aktualizująca obowiązek po stronie konsula, czyli wyrażenie zamiaru głosowania korespondencyjnego za granicą.

Zgodnie z art. 3. ust. 5 u.wyb.2020 w przypadku wyborcy głosującego za granicą, zgłoszenie o zamiarze głosowania korespondencyjnego, może być dokonane ustanie, pisemnie, telefaksem lub w formie elektronicznej. Jednocześnie podkreślić należy, że forma ustna nie obejmuje formy telefonicznej. Do wniosku takiego jednoznacznie prowadzi wykładnia systemowa ustawy. W art. 4 ust. 1 zd. 2 u.wyb.2020 ustawodawca wyraźnie bowiem wyróżnił formę telefoniczną, którą odniósł do wezwania wyborcy do uzupełnienia zgłoszenia, jeżeli zgłoszenie nie spełnia wymogów, o których mowa w art. 3 ust. 3-5 u.wyb.2020: „Wezwanie może zostać dokonane w formie telefonicznej lub elektronicznej”.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji postanowienia, na podstawie art. 322 § 1 w zw. z art. 321 § 3 k.wyb. i w zw. z art. 1 ust. 2 u.wyb.2020.